

ELIMINACJE CENTRALNE XLII OLIMPIADA ARTYSTYCZNA

TEST WIEDZY O MUZYCE SEKCJA HISTORII MUZYKI

Liczba małych punktów		Liczba dużych punktów
	x2/10	

(okręg)

(imię i nazwisko ucznia)

(szkoła)

(klasa)

UWAGA!

Test składa się z dwóch części:

- część pierwsza ilustrowana jest przykładami muzycznymi (jeden przykład trwa ok. 2 minut),
- część druga to test teoretyczny.

Kratki na marginesie przeznaczone są dla komisji do obliczania punktów.

Należy pisać czytelnie i bez skreśleń!

Powodzenia!

Stowarzyszenie Przyjaciół
Olimpiady Artystycznej

MINISTERSTWO
EDUKACJI
NARODOWEJ

ZADANIE 1

12 PKT

Rozpoznaj kompozytora i tytuł utworu, a następnie podaj gatunek reprezentowany przez przykład muzyczny.

	KOMPOZYTOR	TYTUŁ UTWORU		
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				

Tadeusz Baird

Thomas Tallis

Grażyna Bacewicz

Andrzej Panufnik

Claudio Monteverdi

Henry Purcell

Claude Debussy

Maurice Ravel Georg

Friedrich Händel

ZADANIE 2

12 PKT

Podaj, w którym stuleciu (lub na przełomie których stuleci) mógł powstać utwór, a następnie spróbuj dopasować jego autora.

	STULECIE	AUTOR		
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				

Hildegarda z Bingen

Guillaume Dufay

Igor Strawiński

Richard Wagner

Ignacy Jan Paderewski

Grażyna Bacewicz

Jean Philippe Rameau

Carlo Gesualdo

Arvo Pärt

ZADANIE 3

12 PKT

Podaj nazwisko kompozytora, którego utwór stał się inspiracją dla każdego z poniższych przykładów. Określ pierwotną obsadę utworu.

	KOMPOZYTOR	OBSADA
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		

orkiestra symfoniczna

głos z orkiestrą

fortepian z orkiestrą

chór a cappella skrzypce
i fortepian

flet

fortepian

klawesyn

wiolonczela

organy

ZADANIE 4

4 PKT

Usłyszysz cztery fragmenty utworów.

Dopasuj do nich odpowiednie przykłady nutowe.

Przykład I

Largo ed un poco piano

Fl. I
trvs.
II
Ob. I
d'am.
II
Fag.
VI.I
VI.II
Vla.

Detailed description: This is a musical score for measures 1-4 of a piece. The tempo is 'Largo ed un poco piano'. The score includes parts for Flute I (with trills), Flute II, Oboe I (with damoretti), Oboe II, Bassoon, Violin I, Violin II, and Viola. The key signature has two sharps (F# and C#), and the time signature is 4/4. The woodwinds play a melodic line with trills and grace notes, while the strings provide a rhythmic accompaniment.

Fl. I
trvs.
II
Ob. I
d'am.
II
Fag.
VI.I
VI.II
Vla.
Cont.

Detailed description: This is a musical score for measures 5-8 of a piece. The tempo is 'Largo ed un poco piano'. The score includes parts for Flute I (with trills), Flute II, Oboe I (with damoretti), Oboe II, Bassoon, Violin I, Violin II, Viola, and Cello. The key signature has two sharps (F# and C#), and the time signature is 4/4. The woodwinds play a melodic line with trills and grace notes, while the strings provide a rhythmic accompaniment. Fingering numbers are provided for the Cello part.

Przykład II

16

Detailed description: This is a musical score for measures 16-21 of a piece. The score includes parts for Violin I, Violin II, Viola, and Cello. The key signature has two sharps (F# and C#), and the time signature is 4/4. The strings play a rhythmic accompaniment. Measure 16 is marked with a '16' above the staff.

Detailed description: This is a musical score for measures 22-27 of a piece. The score includes parts for Violin I, Violin II, Viola, and Cello. The key signature has two sharps (F# and C#), and the time signature is 4/4. The strings play a rhythmic accompaniment.

Przykład III

Allegro. $\text{♩} = 160.$

Przykład IV

FRAGMENT	1.	2.	3.	4.
PRZYKŁAD				

ZADANIE 5

Do podanych utworów przyporządkuj nazwiska kompozytorów.

6 PKT

UTWÓR

KOMPOZYTOR

<i>Piotruś i wilk</i>	
<i>Karnawał zwierząt</i>	
<i>Ognisty ptak</i>	
<i>Katalog ptaków</i>	
<i>Pstrąg</i>	
<i>Taniec kurcząt w skorupkach</i>	

a) Johann Sebastian Bach

d) Antonio Vivaldi

g) Siergiej Prokofiew

b) Igor Strawiński

e) Olivier Messiaen

h) Ottorino Respighi

c) Modest Musorgski

f) Franz Schubert

i) Camille Saint-Saëns

ZADANIE 6

Podkreśl nazwiska czterech kompozytorów, którzy stworzyli więcej niż dziewięć symfonii.

4 PKT

Dmitrij Szostakowicz	Anton Bruckner	Johannes Brahms
Paweł Mykietyn	Wolfgang Amadeus Mozart	Joseph Haydn
Jean Sibelius		Krzysztof Penderecki

ZADANIE 9 Połącz tytuły filmów z nazwiskami muzyków, do których życia nawiązują.
4 PKT

	TYTUŁ	NAZWISKO
1.	<i>Król tańczy</i> (reż. Gérard Corbiau)	
2.	<i>Kopia mistrza</i> (reż. Agnieszka Holland)	
3.	<i>Wszystkie poranki świata</i> (reż. Alain Corneau)	
4.	<i>Błękitna nuta</i> (reż. Andrzej Żuławski)	

- a) Ludwig van Beethoven c) Marin Marais e) Anton Webern
b) Orlando di Lasso d) Jean-Baptiste Lully f) Fryderyk Chopin

ZADANIE 10 Przyporządkuj terminy do ich definicji.
4 PKT

	DEFINICJA	TECHNIKA
1.	Technika charakteryzująca się tym, że we wszystkich głosach kompozycji na danym odcinku zastosowana jest ta sama struktura metrorrytmiczna.	
2.	Powrót do pierwotnego tempa, które uległo chwilowej zmianie.	
3.	Wielokrotne powtarzanie struktury melodycznej (rytmicznej, harmoniczej), najczęściej w głosie najniższym.	
4.	Technika polegająca na wielokrotnym przekształcaniu tematu.	

- a) izometria c) ostinato e) a battuta
b) transkrypcja d) technika wariacyjna f) temperacja

ZADANIE 11 Podkreśl cztery utwory, w których pojawia się motyw burzy.

4 PKT

Prawykonanie Barkaroli Fis-dur Fryderyka Chopina
Otwarcie pierwszego publicznego teatru operowego
Śmierć Richarda Wagnera
Pierwszy publiczny koncert Wolfganga Amadeusa Mozarta
Objęcie urzędu kapelmistrza kościoła św. Marka przez Cludia Monteverdiego
Prawykonanie <i>Gier weneckich</i> Witolda Lutosławskiego
Ukazanie się drukiem zbioru <i>Offertoria et Communiones</i> Mikołaja Zieleńskiego
Giovanni Pierluigi da Palestrina tworzy swoją słynną <i>Missa Papae Marcelli</i>

ZADANIE 12 Spośród podanych niżej nazwisk wybierz autorów przedstawionych wypowiedzi.

3 PKT

WYPOWIEDŹ	NAZWI-SKO
1. Żyliśmy więc, z dnia na dzień, grając na fortepianie. Poza występami w kawiarni obaj z Witoldem braliśmy udział w wielu nielegalnych koncertach organizowanych przez podziemie; dochód z tych koncertów był przeznaczony dla najbardziej potrzebujących, takich jak ukrywający się ludzie z ruchu oporu lub artyści Żydzi, borykający się z poważnymi trudnościami materialnymi. Jednocześnie koncerty te pozwalały miłośnikom muzyki słuchać utworów zakazanych. Odbываły się one w mieszkaniach prywatnych w centrum Warszawy.	
2. I tak pracowałem tam do 1939 r. do wybuchu wojny, która zniszczyła wszystko – nie tylko radio, ale cały kraj – a ja cudem ocalałem. W czasie ostatniej mojej audycji – to było na dwa dni przed kapitulacją – grałem przez pół godziny Chopina. Pamiętam, że grałem Barkarolę i którąś Balladę. Artyleria mocno ostrzeliwała budynek, specjalnie celowała w radio.	
3. Teatro Massimo ma wiele miejsc. Na przedstawieniach Króla Rogera był on przepełniony. Opera „chwyciła”. Nawet portier mojego hoteliku zachwycał się nią z galerii i nabrał dla mnie wielkiego szacunku, skoro się dowiedział, że jestem <i>librettista di questa opera</i> [librecistą tej opery].	

a) Jarosław Iwaszkiewicz

c) Grzegorz Fitelberg

e) Jerzy Waldorff

b) Stefan Kisielewski

d) Andrzej Panufnik

f) Władysław Szpilman

ZADANIE 13 Podkreśl cztery elementy, które charakteryzowały socrealizm w muzyce.

4 PKT

Prosta, schematyczna forma	Dominacja muzyki wokalne
Prymat formy nad treścią	Anonimowe autorstwo kompozycji
Elementy ludowe	Wykorzystywanie tekstów o radosnym charakterze
Skomplikowana, dysonansowa harmonika	Przewaga utworów religijnych

ZADANIE 14 Zapoznaj się z poniższym przykładem nutowym, a następnie odpowiedz na pytania.

3 PKT

man all-zeit ver-künd'-gen soll sein'n Tod und bit-ter Lei-

1. Jaki klucz powinien się znaleźć na początku pierwszej pięciolinii?

- a. C1 b. C2 c. G2 d. C4

2. Jakiego akordu możemy spodziewać się na samym końcu utworu? _____

3. Spośród poniższych instrumentów podkreśl jeden, który zwyczajowo zapisuje się w kluczu C3.

- fortepian • altówka • skrzypce • fagot

4. Podkreśl gatunek utworu:

- chorał gregoriański • chorał protestancki
• madrygał • caccia

ZADANIE 15 Podkreśl trzy utwory, w których występuje nawiązanie do sekwencji *Dies irae*.

3 PKT

Modest Musorgski, <i>Pieśni i tańce śmierci</i>	Siergiej Rachmaninow, <i>Rapsodia na temat Paganiniego</i>
Fryderyk Chopin, Sonata b-moll	Hector Berlioz, <i>Symfonia fantastyczna</i>
Franz Liszt, <i>Totentanz</i>	Piotr Czajkowski, <i>Romeo i Julia</i>
Witold Lutosławski, <i>Muzyka żałobna</i>	

ZADANIE 16 Jakich instrumentów muzycznych dotyczą poniższe opisy?

3 PKT

OPIS	INSTRUMENT
1. Mechanizm grający wraz z klawiaturą znajdują się wewnątrz płaskiej skrzynki, zwykle bogato dekorowanej. Naciśnięcie klawisza powoduje, że w strunę uderza kawałek metalu nazywany tangentem, wytwarzając dźwięk o określonej wysokości. Przez pewien czas instrument ten uchodził za rywala fortepianu, możliwe było na nim bowiem cieniowanie dynamiki poprzez siłę nacisku, a także uzyskiwanie wibrata. Ze względu na cichy dźwięk wykorzystywany był głównie do gry solowej lub jako akompaniament dla głosu czy fletu.	
2. Korpus rezonansowy ma kształt przeciętego migdała i jest dość wypukły. Na krótkiej szyjce montowane są cztery pary metalowych strun nastrojonych tak jak skrzypce. Charakterystyczną techniką gry na tym instrumencie jest tremolo uzyskiwane przez szybki ruch kostką.	
3. Chordofon uderzany, w którym struny rozciągnięte są wzdłuż pudła rezonansowego o kształcie przypominającym trapez. Do gry używa się dwóch drewnianych pałeczek. Opis gry na tym instrumencie znajduje się w XII księdze Pana Tadeusza Adama Mickiewicza.	

ZADANIE 17

4 PKT

Podkreśl nazwiska czterech kompozytorów, którzy stworzyli msze oparte na pieśni *L'homme armé*.

Anton Bruckner	Bartłomiej Pękiel
Josquin des Prez	Guillaume Dufay
Johannes Ockeghem	Cristóbal de Morales
Franz Schubert	Marcin Leopolda

ZADANIE 18

4 PKT

Podkreśl nazwiska czterech kompozytorów, w których twórczości występują utwory w technice polichóralnej.

Mikołaj Zieleński	Mikołaj Gomółka
Giulio Caccini	Mikołaj z Radomia
Marcin Mielczewski	Johann Sebastian Bach
Giovanni Gabrieli	

ZADANIE 19

Poniżej zamieszczono fragment partytury II symfonii Gustava Mahlera.

3 PKT

Uzupełnij brakujące nazwy sześciu instrumentów muzycznych.

1. 2. Fl. *zu 2*

1.

engl. Horn *nimmt Oboe*

2.

Bassclar. in B.

1.

3.

2.

Contrafg.

1. 2. Horn in F *offen zu 2*

3. 4. Horn in F *offen*

5. 6. Horn in F *gestopft* *offen*

1. 2. Pos. *zu 2*

3. 4. Pos. *zu 2*

5.

1. Viol. *31*

2. Viol. *pnis.*

6.

Cello u. Bass *sp* *mf* *sembre cre - scen* *do* *ff*

1. _____ 2. _____ 3. _____ 4. _____ 5. _____ 6. _____

- a) tuba b) klarnety c) oboje d) harfa e) fagoty f) trąbki
- g) rożek angielski h) kotły i) altówki j) fortepian k) werbe

KOMITET GŁÓWNY OLIMPIADY ARTYSTYCZNEJ

WARSZAWA 2018